ఏకకేంద్ర వృత్తాలు

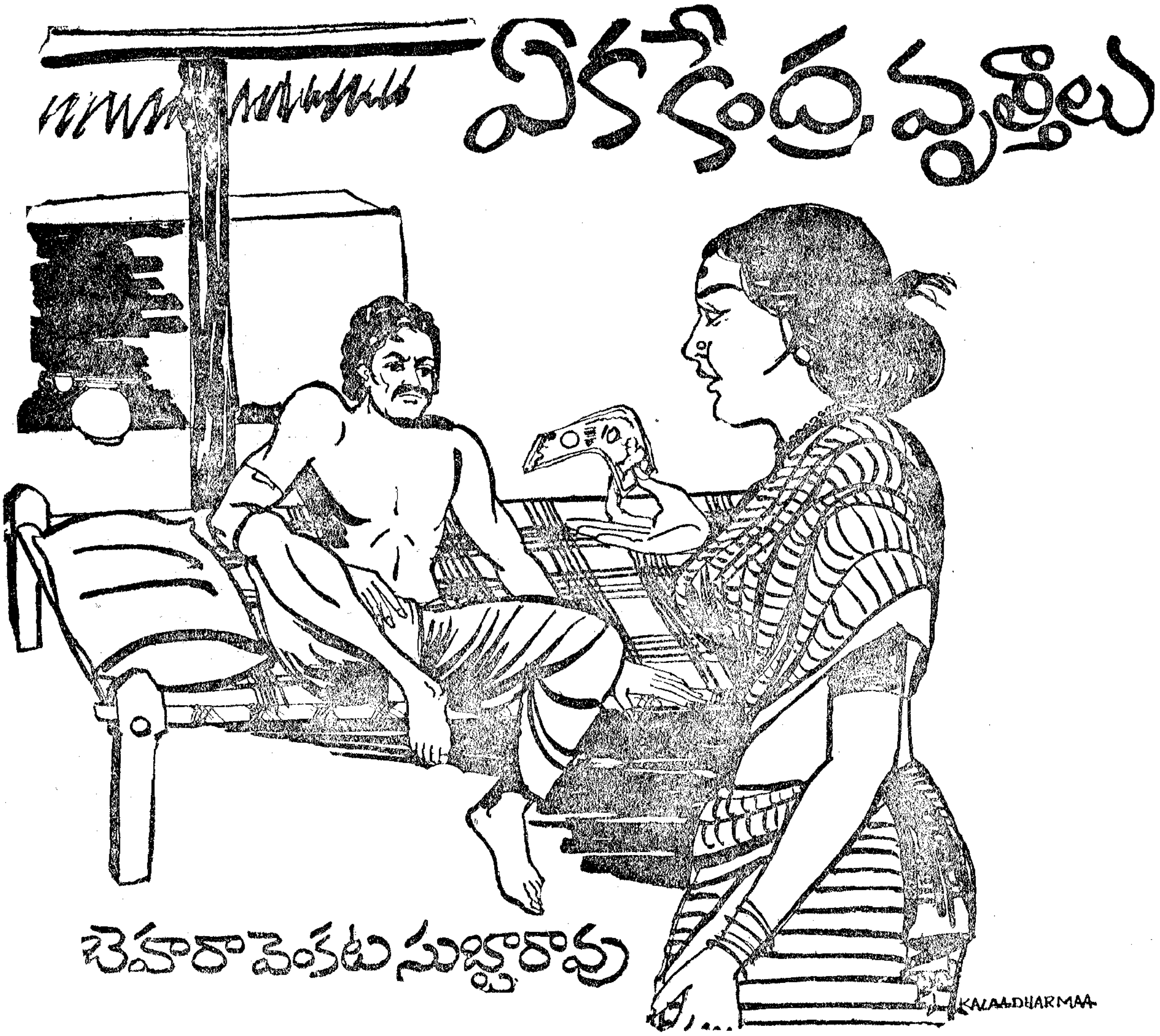

బెహరా వెంకట సుబ్బారావు

"రెండొందలేభై రూపాయిలు!"

మరోకసారి తృప్తిగా అనుకొన్నాడు అపిరయ్య లాల్చీ పక్క జేబునుంచి లెక్కని బయటకు తీసి యింకోసారి లెక్కపెట్టు కొన్నాడు. పెళపెళ్లాడుతున్న ఆ కాగితాల్ని మడిచి తిరిగి జేబులోకి తోసాడు. ఉదయాన్నే లేస్తూ ఎవరి మొహం చూసిందీ గుర్తుకు రాలేదతనికి. ఆ రోజు సంపాదన బావుంది.

అపిరయ్య పశువుల బేరగాడు. అతనుచేసే వ్యాపారానికి పెట్టుబడి అవసరం లేదు. అదృష్టం వుంటే చాలు. దగ్గరలో వున్న తుని, పిఠాపురం, ద్వారపూడి సంతలకి వెళ్తాడు. పశువుల నమ్మేవారు తనపశువుల్ని అపిరయ్యకు చూపిస్తారు. తాము అమ్మదలచు కొన్న ధర చెబుతారు. అంతకన్నా ఎక్కువ ధర పలికిస్తే ఎక్కువ కమీషన్ ముట్టచెబుతామంటారు.

పశువుల్ని కొనడానికి వచ్చిన ఆసామీల్ని పసిగట్టి, పనిగట్టుకొని వారిని పలకరిస్తాడు చిరునవ్వుతో ఆహ్వానిస్తాడు. తన జీవితం అటువంటి వారి సేవలకీ, సహాయానికీ అంకితమయినట్టు ప్రవర్తిస్తాడు. కమ్మని కబుర్లు చెప్పి ఆకట్టుకొంటాడు. ఏ రకం పశువు కావాలో, ఏ ధరలో కావాలో వివిరంగా తెలుసుకొంటాడు. వారికి పశువును చూపించి దాని అంగాంగ వర్ణన చేస్తాడు. ఎక్కడెక్కడ సుడులున్నాయో చూపించి, వాటి వలన యజమానికి కలుగబోయే లాభాలను ఏకరువు పెడ్తాడు. ఆ పశువుకున్న యితర శుభ లక్షణాలన్నింటినీ వర్ణిస్తాడు. చాకచక్యంగా కబుర్లు చెప్పి వారిని ఒప్పించి వచ్చిందని పిస్తాడు.

ఆ తర్వాత తన విద్యను ప్రదర్శిస్తాడు. కొనేవారిని అమ్మేవారి నుండి మాటలు వినిపించనంత దూరానికి తీసుకొని వెళ్లి దాని ధర చెబుతాడు. ధర విన్నాక కొనేవాడు మూర్ఛపోకుండా, ముందుగా మరోకసారి ఆ పశువుకున్న శుభలక్షణాలన్నింటినీ వర్ణిస్తాడు. దాని జాతి విశిష్టతను వివరిస్తాడు అలాంటి పశువుని తీసుకెళ్లి తమ పాకలో కడితే చాలు! ఐశ్వర్యంపాలు పొంగినట్టు పొంగుతుందంటాడు. అటువంటి మేలైన జాతి పశువును కొనేశక్తీ అవకాశమూ నారిలాంటి వారికే తప్ప యితరుల కుండదని ఢంకా వాయించి చెబుతాడు. బేరంచేసి ధర తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని వాగ్దానం చేస్తాడు. నేర్పుగా వారిచే "ఊఁ" అనిపిస్తాడు. వారిని అక్కడనే వదలి ఆ తర్వాత పశువు యజమానిని కలుస్తాడు. వారు అనుకొన్నంత ధర రావడం కష్టం అంటాడు. అంతకన్నా

జాతయిన పశువులకే ధర పలకడంలేదని చెప్పి, యింకా ఆలోచిస్తే ఆపాటి ధర కూడా రావడం కష్టం అని పిరికి మా్త్ర వేస్తాడు. అధైర్యం నూరిపోస్తాడు. వారెలాగూ కొనే వుద్దేశ్యంలో వున్నారు కాబట్టి కొంత గాక కొంతైనా ధర పెరిగేలా చూస్తానని ప్రామిస్ చేస్తాడు. ఏదో ధరకి సెటిల్ చేస్తాడు. వారిరువురూ సంతోషంగా వాడి సేవలకి యిచ్చిన ప్రతిఫలాన్ని అందుకొంటాడు.

ఆరోజు పెద్ద బేరమే తగిలింది. జర్సీ పడ్డని మూడువేలకి సెటిల్ చేసాడు. ప్రతి ఫలంగా రెండువందల యాభై రూపాయలు ముట్టాయ్. అతని కళ్లు ఆనందంతో మెరిసి పోతున్నాయ్. ఎదురుగా కల్లుపాక ఆహ్వా నిస్తోంది. మూడురూపాయలు బాకీ పడి నందుకు గతవారం కల్లుపాక యజమానురాలు సింహాచలం చేత ఎన్నో తిట్లు కాయాల్సి వచ్చింది. "ఆ మూ్డ్రూపాయలూ దాని మొహంమీద విసిరికొడ్తా!" అనుకొంటూ అసిరయ్య అడుగులు వేయబోతూ వుంటే పలకరించాడు నర్సింహులు.

"ఏటి మావా ! యియ్యేల చాలా వుసారు గున్నావే ! పెద్ద బేరమేమైనా తగిలిందేటి?"

కళ్లతోనే నవ్వేసాడు అసిరయ్య. అవు నన్నట్లు తలూపాడు.

"మరయితే యియ్యేల యింటికి రావన్న మాట ! మండపేట మాలచ్చిమి కాడికి పోతావు కాబోలు !"

అంటూ నర్సింహులు అసిరయ్యను సమీ పించి ఆశగా చూసాడు.

"ఎల్లాలనే వుందిరా నర్సిగా ! గానీ యింటికాడ మీ యత్తకి జొరంగుంది. రా ! సింహాచలం కొట్లో కెళ్లి రెండు సీసాలు యేసుకొందాం !" ఆహ్వానించి అడుగులు వేయసాగాడు అసిరయ్య.

"మాయావ సానా మంచోడు !" అనేసి అసిరయ్యను అనుసరించాడు నర్సింహులు. అసిరయ్యతో చాలా పనుంది నర్సింహులుకి.

కొంతసేపటికి కల్లుపాక నుంచి బయట పడ్డారు యిద్దరూ. అసిరయ్య చెప్పిన విషయాలు జాగ్రత్తగావిన్నాడు నర్సింహులు.

"నే యెల్తా మావా! అర్జంటుపనుంది!" అనేసి గబగబా అడుగులు వేయబోయాడు నర్సింహులు.

"ఒరే నర్సిగా !" పిల్చాడు అసిరయ్య.

"ఏటి మావా !" ఆగి వెనక్కు తిరిగి అడిగాడు నర్సింహులు.

"ఇంటికేనా ఎల్తున్నావ్ ?" ముద్దుగా అడిగాడు.

"ఏమో మావా ! ఎక్కడికెల్తానో నాకే తెల్దు !"

మౌనంగా వుండిపోయాడు అసిరయ్య.

"మువ్వింటికెళ్లవేటి మావా ? అత్తకి జొరంగుందన్నావ్"

"అందుకేరా యింటికెళ్లాలని లేదు. జొరంతో తొంగుంటే పన్నేటి సూత్తాది సెప్పు ! మండపేట మాలచ్చిమి కాడకి పోనా అనుకొంటున్నారా !"

అసిరయ్య మాటలకి కిసుక్కున నవ్వాడు నర్సింహులు.

"సేతిలో పదిరూపాయలుంటేనే పెళ్లాం దగ్గరి కెళ్లవ్ ! నాకు తెల్దేటి మావా నీ సంగతి! ఇయ్యాల రాత్రి మాలచ్చిమి అత్తతో మజా సేతావ్ మండపేటలో."

తన రసికత్వాన్ని వాడుమెచ్చుకుంటూంటే పొంగిపోయాడు అసిరయ్య.

* * *

ఇరవై సంవత్సరాల వయస్సు దాటిన నర్సింహులు జీవితం తెగిన గాలిపటం

అందుకోసమే
ప్రొటీన్లతో నిండిన
హేలో ఎగ్ షాంపూ

తగినంత పోషణ లేకపోతే, మీ జుట్టు పల్చగా, నిర్జీవంగా వెలవెల పోతూ కనిపించవచ్చు. ముఖమల్‌లా మెరిసే బంగారు రంగు గల మృదువైన హేలో ఎగ్ షాంపూ, తన ప్రొటీన్ సమృద్ధమైన పోషక సూత్రీకరణతో మీ జుట్టును మళ్లీ అందంగా తీర్చి దిద్దుతుంది. దానికి కావలసిన పౌష్టిక తత్వం అంతా ఇస్తుంది. మీ జుట్టు దట్టంగా మరింత దిట్టంగా పెరుగుతుంది హేలో ఎగ్ షాంపూ యొక్క పాల మీగడలాంటి నురుగు మీ జుట్టులోకి చొచ్చుకు పోయి, దాన్ని సజీవంగా, శుభ్రంగా మిలమిల మెరిసేలా చేస్తుంది.

హేలో ఎగ్ షాంపూ...
దట్టమైన, మరింత దిట్టమైన జుట్టు కోసం

లాంటిది. పదహారో ఏటనే యిల్లు వదిలి పెట్టి దేశాలు పట్టాడు. వాడి స్వగ్రామం శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ పల్లెటూరు. అక్కడ తల్లీ తండ్రీ వున్నా వారికోసం ఎన్నడూ బాధ పడడు, వారు కూడా తనయుణ్ణిగురించి పట్టించుకోరు. దారిద్ర్యం భరించలేక యిల్లు వదిలి పారిపోయాడు. చాలావూళ్ళు తిరిగాడు. ఎన్నోరకాల కూలిపనులు చేసాడు.

"కష్టపడినవాడికి ఈ కాలంలో కడుపు నిండా తిండి వుండదు. సులువుగా డబ్బు సంపాదించి రాజాలా బతికే మార్గం చూసుకొందాం!" అని స్నేహితుడు పదే పదే చేసిన హితబోధనకు ప్రభావితుడయ్యాడు. వాడితో చేతులు కలిపాడు. ధనాన్ని సులువుగా సంపాదించే మార్గాన్ని అవలంభించాడు. పోలీసుల దృష్టి తనమీద ఎప్పుడూవుంటుంది. చాకచక్యంగా తప్పించుకొంటాడు. రెండుసార్లు జైలుకెళ్ళాడు. అయినా అతనికి విచారంలేదు. "బయట వున్నంత కాలమూ రాజాలా బతుకుతున్నా"నని సంతోషిస్తాడు.

* * *

హెడ్డు వెంకటస్వామి అంటే ఆసర్కిల్లో అందరికీతెల్సు. పంథొమ్మిదోయేట సర్వీసులో ప్రవేశించి ముప్పయేళ్ళ సర్వీసు పూర్తి చేసాడు. అయినా హెడ్‌కానిస్టేబులు హొదాకి మించి ఎదగలేకపోయాడు. చదువూ తెలివితేటలూవున్నా ప్రమోషన్ పొందే అదృష్టం మాత్రం లేదు. అతని తర్వాత సర్వీసులో జాయిన్‌అయినవాళ్ళు చాలామంది సర్కిల్‌యినస్పెక్టర్లు కూడా అయ్యారు. వుద్యోగంలో హొదా పెంచుకోలేకపోయినా ఆస్తి పాస్తుల్నిమాత్రంబాగాపెంచుకొన్నాడు. ఇప్పుడుప్రమోషన్‌రాలేదన్న చింతఅతనికిలేదు. ఆస్తిని పెంచుకోవడమే అతని జీవితాశయం. ఆఫీసర్లని మంచి చేసుకొని ఆసర్కిల్లోనే చాలా సంవత్సరాలుగావుంటున్నాడు.

అతని దృష్టిలో అతని భార్య వెర్రి బాగుల్ది. కాకపోతే సిరిరా మోకాలొడ్డుతుందా?

"మనకొద్దు మావా ఈ అన్యాయపు ఆర్జన! ఈ పాపిష్టి సొమ్ముతో మనం సుఖపడలేం. డబ్బిచ్చేవాళ్ళు మనల్ని ఎంతగానో శపిస్తారు. ఆ శాపాలు మనకి తగుల్తున్నాయ్. చిన్నోడు అవిటోడయిపోయాడు. పెళ్ళయిన పిల్ల ఆర్నెల్లకే పసుపు కుంకుమ చెరుపుకుని యింటికి తిరిగొచ్చింది. అమాయకుల నోళ్ళు కొట్టకు మావా! దొంగ యెదవలకి సాయం చేయకు మావా!"

అని రోజు కొకసారయినా నెత్తీ నోరూ మొత్తుకొంటుంది. పెళ్ళాం ఏడుపు వెంకటస్వామికి అలవాటయిపోయింది. కాబట్టి ఏమీ పట్టించుకోడు. అయినా ఎప్పుడయినా తీరిగ్గా వున్నప్పుడు ఆలోచిస్తూ వుంటాడు.

"చిన్నవాడికి పోలియో రావడానికీ, జబ్బు చేసి అల్లుడు చనిపోవడానికీ, తన ఆర్జనకి ఏమిటి సంబంధం? బాగా ఆర్జించాను కాబట్టే, రాయివెల్లూరు హాస్పిటలుకి తీసుకెళ్ళి పదివేలు తగలేసి పెద్ద వైద్యం చేయించాను. వాడి దురదృష్టం! కాలు నయం కాలేదు. పదివేలు కట్నంపోసి, పెద్ద ఉద్యోగస్తుడికి కూతుర్నిచ్చి పెళ్ళి చేసాను. అర్ధాయుష్మంతుడని ఎవరికి తెలుసు! భర్తలేడన్న లోటు తప్పించి ఆమెకు ఏ లోటూ వుండకూడదు... దాని బతుకు అది బతకాలి... అందుకే దానిని కాకినాడ కాలేజీలో చేర్పించాను. పెద్దవాడు అదృష్టవంతుడు కాబట్టి విశాఖపట్నంలో డాక్టరీ చదువుతున్నాడు. ఈ రోజుల్లో డాక్టరీ చదివించడమంటేమాటలా? డబ్బుని ఎలా సంపాదించినా దాని విలువ దానికుంది. ఉద్యోగంలో ఎలాగూ పైకెక్కలేను. ముసలితనంలో ఆదుకోడానికి గడించిన డబ్బయినా వుండాలి, అందొచ్చిన కొడుకులైనా వుండాలి. ఈ రోజుల్లో కొడుకుల్ని నమ్మలేం! పెంచి పెద్దచేసి విద్యాబుద్ధులు చెప్పించాం కాబట్టి ఆఖరి దశలో ఆదుకుంటారని ఆశించడం వట్టి అవివేకమే అవుతుంది. కాబట్టి ధనాన్ని ఆర్జించాలి.

"అప్పారావు మావూరివాడే. నా తర్వాత నాలుగేళ్ళకి సర్వీసులో జాయిన్ అయాడు. నిప్పులాంటి మనిషి బహు తెలివైనవాడు. ప్రమోషన్లు బాగా వచ్చాయ్. సర్కిలిన్‌స్పెక్టర్ అయాడు అతను నమ్ముకొన్న నీతి, నిజాయితీలే అతన్ని వెన్నుపోటు పొడిచాయి. ఉద్యోగ ధర్మం అంటూ పెద్దవారితో పేచీకి దిగాడు. కొండతో గొర్రె ఢీకొన్నట్లయింది. ప్రమోషన్ రాలేదు సరికదా ఉన్న ఉద్యోగం ఊడింది. నాలుగేళ్ళు నానా కష్టాలూ పడి షుగర్ ఫేక్టరీలో పని సంపాదించుకొన్నాడు. కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్నాడు. తెలివైన వాణ్ణి కాబట్టే ప్రమోషన్లు రాకపోయినా దీపం వుండగానే యిల్లు చక్కదిద్దుకొంటున్నా. రెండుచేతులా ఆర్జించుకొంటున్నా."

ఇలా వుంటుంది అతని ఆలోచనా సరళి.

అయితే ఆర్నెల్లక్రిందట అతని అరచేతిలో ముల్లు గుచ్చుకొంది. ఆరు నెల్లక్రితం కొత్తగా ఎస్సైగారు వచ్చారు ఆ స్టేషనుకి. డైరక్టు రిక్రూటీ! ట్రెయినింగ్‌లో చెప్పిన పాఠాలు యింకా మర్చిపోలేదు. యువకరక్తం కాబట్టి నీతీ — నిజాయితీ అంటూ వుంటాడు. వెంకటస్వామి దృష్టిలో ఆ ఎస్సై ఒక కుర్రకుంక. తన సర్వీసంత వయసు లేదతనికి.

గత సంవత్సరంలో, అతని నడవడికీ సేవలకీ మెచ్చి బంగారు పతకం బహూకరించింది ప్రభుత్వం. అప్పటి నుంచీ అతను మరీ నిప్పులా కణ కణ లాడుతున్నాడు. అతనికి ఎదురుగా నిలబడాలంటే భయం పుట్టుకొస్తుంది వెంకటస్వామికి. ఎస్సైగారికి బహుమతి లభించిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఆ స్టేషన్ స్టాఫంతాకల్సి వారికి సన్మాన సభ యేర్పాటు చేసారు. పెద్ద

కృత్రిమ బంగారం!

కృత్రిమ పద్ధతుల ద్వారా బంగారం తయారు చేయడమనేది చాలా ప్రాచీనమైన కోరిక. సైన్సు తొలిరోజుల్లో సాధించిన ప్రగతికి కారణం కూడా యీ కోరికే. పశ్చిమ జర్మనీలో శాస్త్రవేత్తలు జరుపుతున్న ప్రయోగాలలో అనుకోకుండా దీనిని సాధించ కలిగారు.

ఈ ప్రయోగాలలో రాగి పరమాణువులను తగరపు అయానులతో ఛేదించడం ద్వారా బంగారం తయారుచేయడం సాధ్యమైంది. ఈ ప్రయోగంలో చాలా చిన్న మొత్తంలో మాత్రమే బంగారం తయారయింది. అది కూడా రేడియో ధార్మికత వలన నిమిషాలలోనే నాశనమైంది. ఈ ప్రయోగానికి మూడు గంటలసేపు పట్టింది. ఈ విధానాన్ని అభివృద్ధిచేసి ధనంసంపాదించే ఆలోచన ఈ శాస్త్రజ్ఞులకు లేదు. వారు చేపట్టిన పరిశోధనా కార్యక్రమంలో యిది ఒక ఉపవస్తువుగా తయారయింది.

(గ్లోబల్)